

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

26 OKTOBER 1995

VOORSTEL VAN DECREET

— van mevrouw Vera Dua —

houdende wijziging van het bosdecreet van 13 juni 1990

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het Vlaamse Gewest behoort tot de bosarmste regio's van Europa.

De totale bebossingsindex bedraagt 8,3 %, wat inderdaad een stuk onder het Europees gemiddelde van 20 % ligt.

Daar tegenover staat dat in een dichtbevolkte regio zoals Vlaanderen het bos aan zeer uiteenlopende eisen moet voldoen en dat het bos diverse functies moet vervullen, met name op het vlak van natuurbehoud, houtproductie, recreatie, wetenschappelijk onderzoek, bescherming van bodem, klimaatregeling en dergelijke.

Het is dan ook belangrijk dat alle middelen worden aangewend om de bosoppervlakte in onze regio uit te breiden.

In het bosdecreet van 13 juni 1990 werden een aantal bepalingen opgenomen die het tegenovergestelde beogen en die voor gevolg hebben dat bosuitbreiding wordt afgeremd.

Het gaat meer bepaald over de bebossing van landbouwgronden die in belangrijke mate wordt ontmoedigd.

In artikel 3, § 3, punt 7 wordt gesteld dat alle tijdelijke aanplantingen met houtachtige gewassen in uitvoering van de verordeningen van de Europese Gemeenschap, die het uitproductie nemen van landbouwgronden regelen, niet onder de voorschriften van het bosdecreet vallen.

Dit heeft onder meer als gevolg dat voor dergelijke aanplantingen dan ook geen subsidies in het kader van artikel 87 van hetzelfde decreet kunnen worden verkregen.

De bedoeling van punt 7 was het bebossen van landbouwgronden financieel minder aantrekkelijk te maken.

Het besluit van de Vlaamse Executieve van 29 april 1991 betreffende de subsidiëring van de eigenaars van privé-bossen en de erkenning van bosgroeperingen van privé-bos-eigenaars, voorziet in de toekenning van bebossingspremies van 20.000 frank tot 100.000 frank per hectare.

Het ontzeggen van deze subsidies aan eigenaars van landbouwgronden (veelal landbouwers) impliceert dus een discriminatie ten opzichte van andere eigenaars en is tevens in tegenspraak met de Europese reglementering ter zake.

Het hervormd Europees landbouwbeleid voorziet een reeks begeleidende maatregelen, waarbij steun wordt gegeven voor bebossing van landbouwgronden als één van de mogelijke oplossingen voor het probleem van de landbouwoverschotten en waarbij de Lid-Staten verplicht worden een subsidiëringssysteem uit te werken.

De bepalingen in artikel 3, § 3, 7 zijn dan ook in tegenspraak met de geest van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Daarnaast impliceert die bepaling dat voor de aanplantingen nooit een beheersplan moet worden opgesteld (ongeacht hun oppervlakte), dat ze ook niet onder de bijzondere beschermingsbepalingen van het decreet vallen, dat ze niet kunnen aangeduid worden als schermbossen, enzovoort.

Met andere woorden, al de bepalingen van het bosdecreet, die in de eerste plaats de bescherming en het goede beheer van de bossen beogen, zijn niet van toepassing op die aanplantingen.

Dit druist in tegen de algemene geest van het bosdecreet, waarin juist een optimale bescherming van het volledige bosbestand in Vlaanderen beoogd wordt.

Een tweede rem op het bebossen van landbouwgronden werd ingebouwd door artikel 87, vierde lid van het bosdecreet, waarin wordt gesteld dat voor dergelijke bebossing het eensluidend advies van de landbouwkundig ingenieur van de Dienst Landbouw en van de ambtenaar van het Bosbeheer vereist is.

In de praktijk blijkt dat de Dienst Landbouw eerder negatief staat tegenover aanvragen tot bebossing van landbouwgronden, wat een belangrijke rem op de bosuitbreiding in Vlaanderen impliceert.

Ten slotte bepaalt artikel 87, vijfde lid, dat beplantingen op gronden gelegen in landbouwzones op het gewestplan binnen een termijn van 12 jaar mogen worden gerooid zonder dat daarvoor een vergunning tot ontbossing van het Bestuur van Ruimtelijke Ordening vereist is. Een eenvoudige melding volstaat.

Die bepaling impliceert een afwijking van de wet op de ruimtelijke ordening en stedenbouw en heeft als bedoeling de ontbossing van landbouwgronden te beperken tot een loutere formaliteit en dus te vergemakkelijken.

Een wijziging van die bepalingen is dan ook ten zeerste verantwoord.

Het is ook aangewezen dat de bosuitbreiding in Vlaanderen op een planmatige en concrete manier wordt ingevuld,

waarbij alle mogelijkheden op een gefundeerde manier moeten worden onderzocht en getoetst.

Dergelijke aanpak kadert best binnen de lange-termijnplanning, zoals bepaald in artikel 6 van het bosdecreet.

Het bosdecreet voorziet onder Afdeling V in de mogelijkheid tot erkenning van bosreservaten.

Artikel 26 bepaalt dat voor elk bosreservaat een ambtenaar van het Bosbeheer wordt aangewezen die met het beheer belast wordt. De gebruikte formulering laat veronderstellen dat die aanwijzing ook gebeurt voor de bosreservaten die niet in eigendom zijn van het Vlaams Gewest, wat impliceert dat bij erkenning van een privé-bos als bosreservaat het beheer wordt overgedragen aan het Bosbeheer.

Dit is een overbodige bepaling en wijkt af van de regeling voor de gewone privé-bossen.

Zeker voor bossen in eigendom van private natuurverenigingen is een dergelijke beheersoverdracht niet wenselijk.

Het Bosbeheer moet wel een inbreng krijgen in het beheer van de privé-bosreservaten, maar hiervoor is de regeling zoals bepaald voor alle privé-bossen vanaf 5 ha het meest aangewezen.

Deze regeling voorziet in de opmaak van een beheersplan, dat door het Bosbeheer moet worden goedgekeurd.

Ingeval het een erkend bosreservaat betreft dient het Bosbeheer bij de beoordeling rekening te houden met de doelstellingen, zoals geformuleerd in artikel 25 van het bosdecreet.

Volgens artikel 30 van het bosdecreet is het uitoefenen van de jacht toegestaan in alle bosreservaten.

Dit is echter niet verenigbaar met de wetenschappelijke functie van bosreservaten, vermits jachtactiviteiten hoe dan ook een verstoring betekenen die de resultaten van wetenschappelijke proeven kan beïnvloeden.

Het beoefenen van de jacht is ook niet verenigbaar met het beschermd statuut als bosreservaat.

Vandaar dat voorgesteld wordt het uitoefenen van jacht op te nemen in de reeks verbodsbepalingen in artikel 30, naar analogie met de bepalingen die gelden voor natuurreservaten.

Ingeval regeling van de wildstand noodzakelijk blijkt, kunnen jachtactiviteiten als faunabeheersmaatregelen toegepast worden met machtiging van het Bosbeheer.

Afdeling IV van het bosdecreet behandelt de ecologische functie van de bossen.

De doelstellingen, geformuleerd in dit kader, zijn echter volgens artikel 18 enkel van toepassing voor de openbare bossen.

Teneinde in alle bossen de ecologische functie veilig te stellen, is het aangewezen dat ook bij het beheer van privé-bossen rekening wordt gehouden met die doelstellingen.

In het bosdecreet wordt in toelagen voorzien voor opstelling van bossen (artikel 13), voor bosgroeperingen (artikel 85) en voor aanplantingen (artikel 87).

Om de ecologische functie maximaal te stimuleren, is het aangewezen dat ook voor het uitvoeren van maatregelen, die het behoud of de verhoging van de natuurbehoudswaarde van een bos beogen, in specifieke toelagen voor privé-boseigenaars voorzien wordt.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Door schrapping van dit punt vallen ook de aanplantingen, uitgevoerd in het kader van de Europese reglementering inzake het bebossen van landbouwgronden, onder de bepalingen van het bosdecreet.

Daardoor kunnen de betrokken landbouwers ook genieten van bebossingstoelagen en zijn alle bepalingen van het bosdecreet op die aanplantingen van toepassing.

Door die wijziging wordt het bosdecreet ook meer in overeenstemming gebracht met de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Artikel 3

Door dit artikel wordt decretaal vastgelegd dat de langetermijnplanning bosbouw ook een bosuitbreidingsplan moet omvatten.

Artikel 4

Artikel 18 van het bosdecreet wordt gewijzigd zodat de doelstellingen in het kader van de ecologische functie van de bossen ook van toepassing zijn voor de privé-bossen.

Artikel 5

Dit artikel voegt aan afdeling VI van het bosdecreet een nieuw artikel toe dat bepaalt dat de Vlaamse regering een subsidiëringstelsel uitwerkt waardoor een toelage wordt verleend aan privé-eigenaars die maatregelen nemen met het oog op het verhogen of bewaren van de natuurbehoudsfunctie van hun bos.

Die maatregelen kunnen zeer uiteenlopend zijn, zoals het stopzetten van exploitatie van bomen, het onderhouden of aanleggen van waterpoelen voor amfibieën, het laten liggen van dood hout, het aanbrengen van afrasteringen rond kwetsbare vegetatiezones en dergelijke.

Artikel 6

Artikel 6 wijzigt artikel 26 van het bosdecreet, waardoor voor erkende bosreservaten de automatische beheersoverdracht naar het Bosbeheer wegvalt, vermits dit in bepaalde gevallen een rem betekent op de aanvragen tot erkenning, bijvoorbeeld voor bossen in eigendom van particuliere natuurbehoudsorganisaties.

Door het gewijzigde artikel kan beheersoverdracht op vrijwillige basis gebeuren, waarvoor een supplementaire vergoeding wordt toegekend.

Artikel 7

Door dit artikel wordt het uitoefenen van jachtactiviteiten in bosreservaten verboden, behoudens machtiging van het Bosbeheer.

Die machtiging kan worden verleend ingeval regeling van de wildstand noodzakelijk is, bijvoorbeeld wanneer door een te hoge wilddruk schade wordt toegebracht aan het bosreservaat.

Artikel 8

Artikel 8 bepaalt dat voor alle erkende bosreservaten, ongeacht de oppervlakte, een beheersplan moet worden opgesteld. Daardoor geldt voor de erkende bosreservaten dezelfde procedure inzake het beheersplan als voor privé-bossen.

Bij de beoordeling van het beheersplan door het Bosbeheer zal rekening gehouden worden met de specifieke doelstellingen van een bosreservaat, zoals uitdrukkelijk bepaald door artikel 25 van het bosdecreet.

Artikel 9

Dit artikel beoogt het opheffen van het vierde en vijfde lid van artikel 87 van het bosdecreet.

Het vierde lid voorzagt in een omslachtige adviesprocedure bij beplanting van gronden gelegen in agrarisch gebied.

In de praktijk betekende dit een belangrijke rem op bosuitbreiding.

Door opheffing van dit lid blijft de bestaande regeling, overeenkomstig artikel 35bis, § 5 van het Veldwetboek, ongewijzigd van toepassing.

Door het vijfde lid van artikel 87 van het bosdecreet werd de rooiing van aanplantingen in landbouwzones vergemakkelijkt.

Dergelijke regeling moedigt de ontbossingen aan en is in tegenspraak met de geest van het bosdecreet, waarin de bosbescherming één van de prioritaire doelstellingen is.

Vera DUA

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In artikel 3, § 3 van het bosdecreet van 13 juni 1990 wordt punt 7 opgeheven.

Artikel 3

In artikel 6, eerste lid van hetzelfde decreet wordt na de eerste zin de volgende zin ingevoegd :

“Die uitvoeringsplannen omvatten onder meer een bosuitbreidingsplan voor het Vlaamse Gewest.”.

Artikel 4

In artikel 18 van hetzelfde decreet wordt het woord "openbare" geschrapt.

Artikel 5

In hetzelfde decreet wordt een nieuw artikel 20bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 20bis

Om de ecologische functie van de bossen te verzekeren worden door de Vlaamse regering, onder de voorwaarden door haar te bepalen, toelagen verleend aan privé-eigenaars voor het nemen van maatregelen die het behoud of het verhogen van de natuurbehoudswaarde van een bos tot doel hebben.”.

Artikel 6

Artikel 26 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 26

De eigenaar van een privé-bos dat erkend wordt als bosreservaat, kan het beheer van dit bosreservaat overdragen aan het Bosbeheer.

In dit geval wordt de houtvester belast met het beheer van het bosreservaat.

De Vlaamse regering kan hiervoor een speciale vergoeding toekennen aan de eigenaar.”.

Artikel 7

In artikel 30, eerste lid van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden "de jacht", worden geschrapt ;

2° een punt 9 wordt toegevoegd, dat luidt als volgt :

"9. het uitoefenen van jachtactiviteiten, tenzij hiervoor machtiging door het Bosbeheer werd verleend."

Artikel 8

In artikel 43, § 3 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"Voor elk privé-bos van ten minste vijf hectaren en voor alle privé-bossen die overeenkomstig artikel 23 erkend worden als bosreservaat, wordt door de eigenaar of medeëigenaars een beheersplan opgesteld."

Artikel 9

In artikel 87 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 23 januari 1991, worden het vierde en vijfde lid opgeheven.

Vera DUA
